

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

CURSO 2022 – 2023

DEPARTAMENTO: DEBUXO

1. INTRODUCCIÓN

1.1. COMPOSICIÓN DEPARTAMENTO

Xefatura de departamento: BEATRIZ GARCÍA RON

Profesorado que conforma o departamento	Cursos que imparte
Beatriz García Ron	1º EPVAV 3º EPVAV 4º EPVAV

Reunión de Departamento: Luns de 13:00 a 13:50

Hora de Titoría de Nais e Pais: Martes de 13:00 a 13:50

1.2. DISTRIBUCIÓN ALUMNADO:

Curso	Grupo	Nº Alumnado	Alumnado con necesidades específicas
1º	A	17	9
1º	B	17	9
3º	A	25	5
4º	A	12	7

2. OBXECTIVOS XERAIS DA ETAPA PARA A ÁREA DA EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL

Na Educación Primaria a materia de Educación Plástica non ten unha especialista que a imparta, a diferenza de outras materias coma a Música, Inglés, ou a Educación Física: a persoa titora é a encargada de impartila, o que ocasiona moitas veces que a formación nesta materia durante a Primaria sexa totalmente arbitraria e irregular, dependendo dos intereses e capacidades do profesorado, sucedendo en ocasións que os chegar á Etapa da ESO non teñen adquiridas as destrezas máis básicas para afrontar con éxito o aprendizaxe nesta materia na nova etapa.

A Educación Plástica, Visual e Audiovisual debe desempeñar un papel moi importante no alumnado do ensino secundario, tendo en conta que o primordial é máis o proceso creativo en si que o produto final.

O feito artístico ten unha linguaxe que serve para formular os nosos sentimentos e emocións, así como unha forma de comprender e repensar o mundo e a sociedade na que vivimos; é un medio de elevar a nosa sensibilidade cara ás experiencias. Vivimos nun momento histórico de diversidade e complexidade visual e

faise necesario o coñecemento da linguaxe visual e audiovisual co fin de observar, analizar e reflexionar criticamente sobre a realidade que nos rodea.

O alumnado que chega á ESO son mais conscientes das súas propias creacións artísticas e a súa expresión xa non é espontánea e libre de inhibicións, teñen desenvolvido unha consciencia crítica que non se limita ós produtos da arte, senón tamén á súa propia identidade e limitacións.

Unha das tarefas importantes da Educación Plástica, Visual e Audiovisual durante o principio da etapa é proporcionar os medios para que os alumnos e alumnas poidan continuar empregando a linguaxe visual conservando a confianza nos seus propios medios de expresión.

Os obxectivos da área de Educación Plástica, Visual e Audiovisual serían:

1. Recoñecer a importancia da imaxe nos medios de comunicación de masas, a súa influencia no pensamento social e actuar de modo crítico ante as mensaxes visuais.
2. Valorar a expresión plástica como medio de expresión artística de sociedades e culturas diferentes. Apreciar como un xeito de entendemento e concordia entre pobos, valorando as súas similitudes e diferenzas.
3. Recoñecer, comprender e valorar as manifestacións da cultura galega, apreciando o patrimonio cultural e contribuíndo á súa conservación e mellora.
4. Sensibilizar o alumnado ante o goce artístico e acadar os recursos suficientes para apreciar as diferentes representacións artísticas.
5. Adquirir e empregar con precisión a terminoloxía específica da linguaxe plástica e visual.
6. Desenvolver o pensamento lóxico e matemático na resolución do proceso creativo aplicado á representación de formas e espazos mediante o emprego das proporcións e da perspectiva.
7. Expresarse con creatividade, utilizando as diversas ferramentas e técnicas plásticas e visuais, relacionándoas con outras linguaxes e aplicando nas súas creacións as tecnoloxías da información e da comunicación mais axeitadas.
8. Utilizar a linguaxe plástica para expresar emocións e sentimentos, vivencias e ideas, contribuíndo á comunicación, reflexión crítica e respecto entre as persoas.
9. Planificar e reflexionar, de forma individual ou colectiva, sobre o proceso de realización dun obxecto partindo duns obxectivos prefixados e revisar e valorar, ao final de cada fase, o estado do seu desenvolvemento.
10. Aplicar as distintas técnicas de traballo cooperativo fomentando a responsabilidade e favorecendo o diálogo e a comunicación.

11. Establecer unha actitude positiva ante os novos retos, admitindo os erros e valorando os acertos como parte do proceso de formación do individuo.

3. CONTRIBUCIÓN DA ÁREA AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

Na área de Educación Plástica, Visual e Audiovisual vanse traballar todas as competencias, facendo fincapé naqueles descritores mais afíns a esta área.

1.-Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

Esta área presenta unha oportunidade para empregar a linguaxe simbólica, así coma o afondamento nos aspectos espaciais da realidade e a súa representación gráfica. Tamén vanse traballar procedementos relacionados co método científico, coma a observación, a experimentación, o descubrimento, a reflexión e o análise.

Os descritores que traballaremos principalmente son:

Interactuar co entorno natural dun xeito respectuoso.

Tomar consciencia dos cambio producidos polo home no seu contorno natural e as súas repercusións na vida futura.

Xerar criterios persoais sobre a visión social da estética do corpo humano fronte ao cuidado saudable

Aplicar métodos científicos para mellorar a comprensión da realidade circundante nos ámbitos biolóxico, xeolóxico, físico, químico, tecnolóxico, xeográfico, etc.

Coñecer e empregar os elementos sistemáticos básicos: operacións, magnitudes, porcentaxes, proporcións, formas xeométricas, criterios de medición e codificación numérica, etc.

Organiza a información empregando procedementos matemáticos.

2.-Comunicación Lingüística

Esta área vai contribuír á adquisición deste competencia na medida que favorece a comprensión oral e escrita ao promover o coñecemento dun vocabulario específico referido á expresión artística e ademais pola exploración de diferentes canais de comunicación.

Asemade, sendo a materia plurilingüe nos cursos de 1º e 3º da ESO, a área vai contribuír moi directamente a adquisición desta competencia na lingua inglesa, olo traballo realizado nas competencias de expresión oral, comprensión oral, e comprensión escrita.

Os descritores que se van empregar son:

Comprender o sentido dos textos escritos e orais

Expresar oralmente e con corrección, adecuación e coherencia.

Respectar as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra e escoita atenta ao interlocutor.

Manexar elementos da comunicación non verbal, ou diferentes rexistros comunicativos.

3.- *Competencia dixital*

Dentro desta área aparecen contidos que fan referencia ao contorno audiovisual e multimedia, dando unha especial importancia ao emprego de ferramentas tecnolóxicas para a creación de producións audiovisuais.

Os descritores que teremos en conta nesta competencia serán os seguintes:

Empregar diferentes fontes para a procura de información e seleccionalas segundo a súa fiabilidade

Elaborar información propia derivada da obtida a través de medios tecnolóxicos.

Comprender as mensaxes elaboradas con códigos diversos

Empregar distintos canais de comunicación audiovisual para transmitir informacións diversas

Manexar ferramentas dixitais para a creación de coñecemento

Aplicar criterios éticos no emprego das tecnoloxías.

4.- *Conciencia e expresións culturais*

Esta área contribúe especialmente a adquirir a competencia artística e cultural, pois pon o énfase na ampliación do coñecemento sobre os diferentes códigos artísticos e na utilización das técnicas e recursos que lle son propios. O alumnado aprende a ver, observar, e percibir e, dende o coñecemento da linguaxe visual, aprende a apreciar as valores estéticas e culturais das producións artísticas.

Por outra banda, estase a contribuír ao desenvolvemento desta competencia cando o alumnado experimenta e investiga coa diversidade de técnicas plásticas e visuais e é capaz de expresarse a traveso da imaxe.

Os descritores que se van traballar nesta competencia serán os seguintes:

Expresar sentimentos e emocións dende diferentes códigos artísticos.

Apreciar a beleza das diferentes expresións artísticas e as manifestacións da creatividade e o gusto pola estética no ambiente cotiá.

Elaborar Traballos e presentacións cun senso estético.

5.-Competencias sociais e cívicas

Esta área é unha boa ferramenta para potenciar esta competencia, na medida que as producións artísticas pódense propoñer coma un traballo de equipo, sendo unha oportunidade para fomentar a cooperación, o respecto, a tolerancia, etc. Por outra banda, o fomento da creatividade na aula leva a valorar enfoques e propostas moi diversas.

Os descritores que teremos en conta serán:

Aplicar os dereitos e deberes da convivencia cidadá no contexto da escola.

Desenvolver a capacidade de diálogo cos demais en situacións de convivencia e traballo, e para a resolución de conflitos.

Mostrar a dispoñibilidade para a participación activa nos ámbitos establecidos.

Recoñecer a riqueza da diversidade de opinións e ideas.

Aprender a comportarse dende o coñecemento dos distintos valores.

6.- Sentido da iniciativa e espírito emprendedor

Esta área colabora en grande medida na adquisición desta competencia, xa que en todo o proceso de creación hai que converter unha idea nun produto, e para iso hai que desenvolver estratexias de planificación, previsión de recursos, anticipación e avaliación de resultados. Este proceso sitúa ao alumnado ante unha situación que lle obriga a tomar decisións dun xeito autónomo. Todo isto, xunto co espírito creativo, a experimentación, a investigación e a autocrítica, fomentan a iniciativa e o espírito emprendedor.

Os descritores que se traballarán serán os seguintes:

Optimizar recursos persoais apoiándose nas fortalezas propias.

Ser constante no traballo, superando as dificultades.

Xestionar o traballo do grupo, coordinando as tarefas e os tempos.

Priorizar a consecución dos obxectivos grupais aos intereses persoais.

Mostrar iniciativa persoal para comezar e promover novas accións.

Xerar posibilidade novas e diverxentes dende os coñecementos previos dun tema.

Configura unha visión do futuro realista e ambiciosa.

Atopar posibilidades na contorna que outros non aprecian.

Optimizar o emprego de recursos materiais e persoais para a consecución dos obxectivos.

Asumir riscos no desenvolvemento das tarefas ou dos proxectos.

7.- Aprender a aprender

Esta materia vai contribuír a esta competencia na medida que favoreza a reflexión sobre os procesos e a propia experimentación creativa, xa que esta implica a toma de conciencia das propias capacidades e recursos, así coma a aceptación dos propios erros coma un instrumento de mellora.

Traballaranse os seguintes descritores:

Xestionar os recursos e as motivacións persoais en favor da aprendizaxe.

Xerar estratexias para aprender nas distintas contornas de aprendizaxe.

Planificar os recursos necesarios e os pasos que se teñen que realizar no proceso de aprendizaxe.

Seguir os pasos establecidos e tomar decisións sobre os seguintes en función dos resultados intermedios.

Avaliar a consecución dos obxectivos da aprendizaxe.

4. PROGRAMACIÓN DE EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL DE 4º ESO

4.1. OBXECTIVOS ESPECÍFICOS DA MATERIA EN 4º ESO

Apreciar e interpretar con espírito crítico as diversas clases de linguaxes e os seus elementos caracterizadores.

Cofecer e respectar os diversos modos de expresión e comunicación visual, superando convencionalismos.

Percibir, observar , valorar e interpretar as mensaxes visuais do contorno, recoñecendo as súas formas básicas e complexas.

Desenvolver a capacidade creativa para expresarse correctamente coa linguaxe visual grafico-plástica.

Comprender as relacións da linguaxe visual e plástica coas outras linguaxes, así como con as novas tecnoloxías adaptándoas as súas responsabilidades e necesidades expresivas.

Representar correctamente as formas, aplicando diferentes métodos descritivos.

Planificar conxuntamente os diferentes procesos de realización de obras, adoptando actitudes positivas e desterrando todo signo de intolerancia ou discriminación.

Valorar e apreciar as producións dos demais aínda que difiran dos gustos propios, educando a sensibilidade.

Aumentar os recursos expresivos para atopar mellores e mais adecuadas solucións plásticas, apreciando as posibilidades que ofrece a investigación dos procedementos e técnicas.

Recoñecer que o feito artístico tamén se atopa no contorno e non so nos museos.

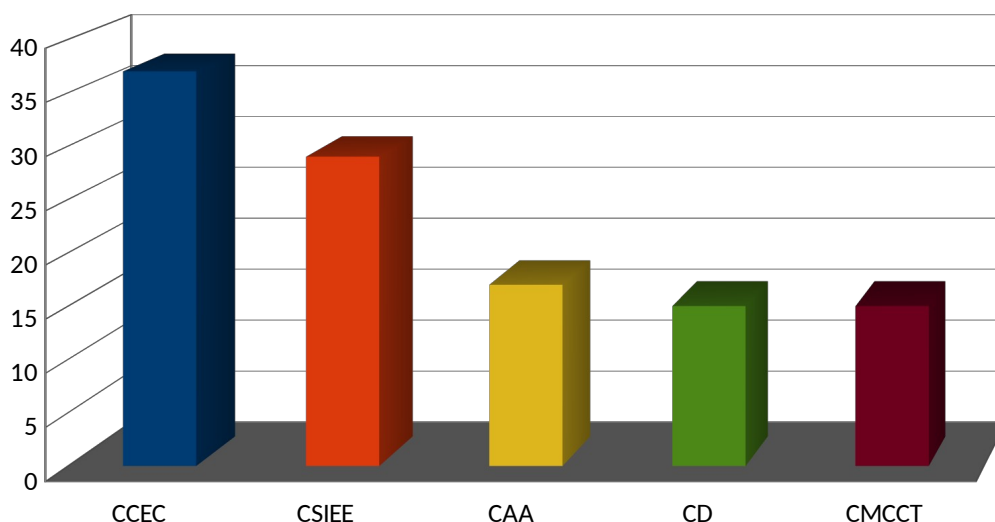
Valorar e apreciar o material, o propio e o da aula, manténdoo en perfecto estado de uso e conservación.

4.2. CONCRECIÓN DOS CONTIDOS, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES, PERFÍS COMPETENCIAIS, COMPETENCIAS RELACIONADAS, ACTIVIDADES E TEMPORALIZACIÓN.

. PERFIL COMPETENCIAL

O perfil competencial é unha maneira de visualizar o peso de cada competencia básica dentro da materia. As porcentaxes calcúlanse a partir do número de veces que aparece cada competencia no currículo. Na materia de Educación Plástica, Visual e Audiovisual de 4º ESO, non hai unha competencia básica específica da materia, senón que en todas elas hai un apartado que se lle pode aplicar á materia e que forman parte da súa ensinanza e aprendizaxe. Neste curso a competencia mais destacada e a Conciencia e Expresión Cultural, o cal é normal, pois neste curso cobra gran importancia o proceso de creación e análise persoal do alumnado que a escolle coma optativa. Tamén destaca, polo mesmo, a competencia sobre a iniciativa e o espírito emprendedor. O resto das competencias teñen una presenza similar. Destaca a ausencia da competencia lingüística e da competencia social e cívica.

PERFIL COMPETENCIAL DE EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL DE 4º ESO

. CONCRECIÓN DOS CONTIDOS, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN, ACTIVIDADES, E TEMPORALIZACIÓN

De acordo coa orde pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2022/23 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia, e tendo en conta que a materia de Educación plástica, visual e audiovisual de 4º da ESO ten 3 horas semanais, dispoñemos de 106 sesións totais no curso. A este número imos descontarlle 12 sesións, que se perderán debido a actividades do centro, folgas e outros imprevistos, co que finalmente imos planificar os contidos para 94 sesións efectivas.

Neste nivel nunca se emprega libro de texto, pois se traballa por proxectos de investigación e creación.

Os contidos que se traballarán se dividen en catro bloques:

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO								
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMPETENCIAS CLAVE	ACTIVIDADES	TEMPORALIZACIÓN		
						T1	T2	T3
Bloque 1. Expresión plástica								
<ul style="list-style-type: none"> ■ B1.1. A linguaxe plástica e visual na creación da composición artística. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B1.1. Realizar composicións creativas, individuais e en grupo, que evidencien as capacidades expresivas da linguaxe plástica e visual, desenvolvendo a creatividade e expresándoa preferentemente coa subxectividade da súa linguaxe persoal ou empregando os códigos, a terminoloxía e os procedementos da linguaxe visual e plástica, co fin de enriquecer as súas posibilidades de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ EPVAB1.1.1. Realiza composicións artísticas seleccionando e utilizando os elementos da linguaxe plástica e visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Realiza composicións artísticas 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCEC 	Este contido se traballa ao longo de todo o curso	X	X	X
<ul style="list-style-type: none"> ■ B1.2. Leis da composición. ■ B1.3. Leis da composición: movemento, ritmo e liñas de forza. ■ B1.4. Cor como ferramenta simbólica. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B1.2. Realizar obras plásticas experimentando e utilizando diferentes soportes e técnicas, tanto analóxicas coma dixitais, valorando o esforzo de superación que supón o proceso creativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ EPVAB1.2.1. Aplica as leis de composición, creando esquemas de movementos e ritmos, empregando os materiais e as técnicas con precisión. ■ EPVAB1.2.2. Estuda e explica o movemento e as liñas de forza dunha imaxe. ■ EPVAB1.2.3. Cambia o significado dunha imaxe por medio da cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Aplica as leis de composición, ■ Estuda o movemento e as liñas de forza dunha imaxe. ■ Cambia o significado dunha imaxe por medio da cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCEC ■ CCEC ■ CCEC 	EXERCICIO 11: Analise EXERCICIO 13: Cartel EXERCICIO 20: Fotos EXERCICIO 12: Reinterpretación	3 S	6 S	1 S
<ul style="list-style-type: none"> ■ B1.5. Técnicas de expresión gráfico-plásticas. Experimentación con diversos 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B1.3. Elixir os materiais e as técnicas máis axeitadas para elaborar unha composición sobre a 	<ul style="list-style-type: none"> ■ EPVAB1.3.1. Coñece e elixe os materiais máis axeitados para a realización de proxectos artísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Coñece e elixe os materiais máis axeitados 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCEC ■ CSIEE 	EXERCICIO 11 - Analise		2 S	

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO								
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMPETENCIAS CLAVE	ACTIVIDADES	TEMPORALIZACIÓN		
						T1	T2	T3
materiais. ■ B1.6. Interese pola investigación sobre materiais, soportes, técnicas e ferramentas con fins concretos, así como a utilización das tecnoloxías da información nas creación propias. ■ B1.7. Iniciativa, creatividade e autoesixencia no proceso de produción propio.	base duns obxectivos prefixados e da autoavaliación continua do proceso de realización.				EXERCICIO 13: Cartel EXERCICIO 14: Estatua			6 S
		■ EPVAB.1.3.2. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas, mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	■ Utiliza con propiedade os materiais e mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	■ CCEC ■ CSIEE ■ CAA ■ CD	Este contido se traballa ao longo de todo o curso	x	x	x
■ B1.8. Seguimento do proceso de creación: bosquexo, proxecto, presentación final e avaliación (reflexión propia e avaliación colectiva). ■ B1.9. Elaboración de proxectos plásticos de forma cooperativa.	■ B1.4. Realizar proxectos plásticos que comporten unha organización de forma cooperativa, valorando o traballo en equipo coma fonte de riqueza na creación artística.	■ EPVAB1.4.1. Entende o proceso de creación artística e as súas fases, e aplícao á produción de proxectos persoais e de grupo.	■ Entende o proceso de creación artística e as súas fases, e aplícao á produción de proxectos persoais	■ CSIEE ■ CCEC	EXERCICIO 13: Cartel EXERCICIO 19: Storyboard		6 S	
■ B1.10. Lectura e valoración de obras artísticas e imaxes en distintos soportes. ■ B1.11. Análise de distintas obras de arte situándoas na época, na técnica e no estilo	■ B1.5. Recoñecer en obras de arte a utilización de elementos e técnicas de expresión, apreciar os estilos artísticos, valorar o patrimonio artístico e cultural como un medio de comunicación e satisfacción individual e colectiva, e contribuír á	■ EPVAB1.5.1. Explica, empregando unha linguaxe axeitada, o proceso de creación dunha obra artística, e analiza os soportes, os materiais e as técnicas gráfico-plásticas que constitúen a imaxe, así como os seus elementos compositivos.	■ Explica, empregando unha linguaxe axeitada, o proceso de creación dunha obra artística,	■ CSIEE ■ CCEC	EXERCICIO 11 - Análise			

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO								
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMPETENCIAS CLAVE	ACTIVIDADES	TEMPORALIZACIÓN		
						T1	T2	T3
aos que pertencen. Valoración do patrimonio artístico.	súa conservación a través do respecto e divulgación das obras de arte.	■ EPVAB1.5.2. Analiza e le imaxes de obras de arte e sitúaaas no período ao que pertencen.	■ Le imaxes de obras de arte e sitúaaas no período ao que pertencen.	■ CSIEE ■ CCEC	EXERCICIO 11 - Analise			
Bloque 2. Debuxo técnico								
<ul style="list-style-type: none"> ■ B2.1. Utensilios de debuxo técnico: estudo e manexo. ■ B2.2. Trazados xeométricos: cuadriláteros, polígonos regulares e división da circunferencia. ■ B2.3. Tanxencias e enlaces. ■ B2.4. Aplicación dos procedementos de trazado de cuadriláteros, polígonos, tanxencias e enlaces no deseño de motivos xeométricos. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B2.1. Analizar a configuración de deseños realizados con formas xeométricas planas, creando composicións onde interveñan diversos trazados xeométricos, utilizando con precisión e limpeza os materiais de debuxo técnico. 	■ EPVAB2.1.1. Diferencia o sistema de debuxo descritivo do perceptivo.	■ Diferencia o sistema de debuxo descritivo do perceptivo.	■ CAA ■ CMCCT	TEORÍA	1/2 SESION		
		■ EPVAB2.1.2. Resolve problemas sinxelos referidos a cuadriláteros e polígonos utilizando con precisión os materiais de debuxo técnico.	■ Resolve problemas sinxelos referidos a cuadriláteros e polígonos	■ CAA ■ CMCCT	EXERCICIO 1: Acotación, cambio de escala.	6 S		
		■ EPVAB2.1.3. Resolve problemas básicos de tanxencias e enlaces.	■ Resolve problemas básicos de tanxencias e enlaces.	■ CAA ■ CMCCT	EXERCICIO 2: Construcción dun arco poliobulado con tanxencias diversas.	2 S		
		■ EPVAB2.1.4. Resolve e analiza problemas de configuración de formas xeométricas planas e aplícao á creación de deseños persoais.	■ Crea deseños persoais	■ CAA ■ CMCCT	EXERCICIO 3: Polígono estrelado	2 S		
<ul style="list-style-type: none"> ■ B2. 5. Interpretación das pezas a través das súas vistas diédricas. ■ B2.6. Trazado, medidas e posición correctas das vistas de pezas sinxelas. Liñas vistas e ocultas. Esbozo á man alzada e 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B2.2. Diferenciar e utilizar os sistemas de representación gráfica, recoñecendo a utilidade do debuxo de representación obxectiva no ámbito das artes, a arquitectura, o deseño e a enxeñaría. 	■ EPVAB2.2.1. Visualiza formas tridimensionais definidas polas súas vistas principais.	■ Visualiza formas tridimensionais.	■ CAA ■ CMCCT	EXERCICIO 5 representación Isométrica	1 S		
		■ EPVAB2.2.2. Debuxa as vistas (alzado, planta e perfil) de figuras tridimensionais sinxelas.	■ Debuxa as vistas (alzado, planta e perfil) de figuras tridimensionais sinxelas.	■ CAA ■ CMCCT	EXERCICIO 4 – Debuxar dos figuras en	3 S		

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMPETENCIAS CLAVE	ACTIVIDADES	TEMPORALIZACIÓN		
						T1	T2	T3
con utensilios de debuxo técnico. ■ B2.7. Perspectiva cabaleira. Posición dos eixes e coeficiente de redución. Liñas vistas e ocultas. Rotulaxe. Escalas. ■ B2.8. Sistema axonométrico: isometría. Posición dos eixes. Liñas vistas e ocultas. Rotulaxe. Escalas. ■ B2.9. Perspectiva cónica central. ■ B2.10. Perspectiva cónica oblicua. ■ B2.11. Análise das posibilidades da posición do punto de vista.					representación diédrica			
		■ EPVAB2.2.3. Debuxa perspectivas de formas tridimensionais, utilizando e seleccionando o sistema de representación máis axeitado.	■ Debuxa perspectivas de formas tridimensionais,	■ CAA ■ CMCCT	EXERCICIO 5 - Debuxar dos figuras en representación isométrica EXERCICIO 6- Debuxar dos figuras en perspectiva cabaleira EXERCICIO 7- Debuxar dos figuras en perspectiva militar.	3 S		
		■ EPVAB2.2.4. Realiza perspectivas cónicas frontais e oblicuas, elixindo o punto de vista máis adecuado.	■ Realiza perspectivas cónicas frontais	■ CAA ■ CMCCT	EXERCICIO 8 - Debuxar dos figuras empregando a perspectiva cónica central EXERCICIO 9 - Debuxar dos figuras	3 s		

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO								
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMPETENCIAS CLAVE	ACTIVIDADES	TEMPORALIZACIÓN		
						T1	T2	T3
					empregando a perspectiva cónica oblícuca.			
<ul style="list-style-type: none"> ■ B2.12. Debuxo asistido por computador. Trazado de pezas planas e tridimensionais sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B2.3. Utilizar programas de debuxo por computador para construír trazados xeométricos e pezas sinxelas nos sistemas de representación. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ EPVAB2.3.1. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a creación de deseños xeométricos sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CAA ■ CMCCT 	EXERCICIO 10 – Debuxa empregando un programa tipo autocad ou similar.	3 S		
Bloque 3. Fundamentos do deseño								
<ul style="list-style-type: none"> ■ B3.1. Análise das linguaxes visuais cotiás (arte, deseño, publicidade, etc.). ■ B3. 2. Fases do proceso de deseño. ■ B3.3. Análise da estética e a funcionalidade do deseño industrial de obxectos. ■ B3.4. Análise da estética e funcionalidade do feísmo arquitectónico. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B3.1. Percibir e interpretar criticamente as imaxes e as formas do seu ámbito cultural, con sensibilidade cara ás súas calidades plásticas, estéticas e funcionais, e apreciando o proceso de creación artística, en obras propias e alleas, e distinguir e valorar as súas fases. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ EPVAB3.1.1. Coñece os elementos e as finalidades da comunicación visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Coñece os elementos e as finalidades da comunicación visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CSIEE ■ CCEC 	TEORÍA			1/2 S
		<ul style="list-style-type: none"> ■ EPVAB3.1.2. Observa e analiza os obxectos do contorno na súa vertente estética, de funcionalidade e de utilidade, utilizando a linguaxe visual e verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Observa e analiza os obxectos do contorno na súa vertente estética 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCEC 	EXERCICIO 17 – análisis estético			3 S
<ul style="list-style-type: none"> ■ B3.5. Campos de aplicación do deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B3.2. Identificar os elementos que forman a estrutura da linguaxe do deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ EPVAB3 2.1. Identifica e clasifica obxectos en función da familia ou a rama do deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CSIEE ■ CCEC 	TEORÍA			1/2 S
<ul style="list-style-type: none"> ■ B3.6. Deseño de composicións modulares utilizando trazados 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B3.3. Realizar composicións creativas que evidencien as 	<ul style="list-style-type: none"> ■ EPVAB3.3.1. Realiza distintos tipos de deseño e composicións 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Realiza deseño e composicións modulares utilizando as formas 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CSIEE 	EXERCICIO 15: Tipografía			4 S

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO								
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMPETENCIAS CLAVE	ACTIVIDADES	TEMPORALIZACIÓN		
						T1	T2	T3
<p>xeométricos.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ B3.7. Componentes da imaxe corporativa: nome, cor, tipografía, logotipo, deseño, etc. ■ B3.8. Secuenciación e elaboración de proxectos creativos adaptados ás áreas do deseño. ■ B3.9. Informática ao servizo dos proxectos de deseño. ■ B3.10. Planificación dun proxecto artístico. 	<p>calidades técnicas e expresivas da linguaxe do deseño adaptándoas ás áreas, e valorando o traballo en equipo para a creación de ideas orixinais.</p>	<p>modulares utilizando as formas xeométricas básicas, estudando a organización do plano e do espazo.</p>	<p>xeométricas básicas,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCEC 	<p>EXERCICIO 16: logotipo</p>			<p>6 S</p>
		<ul style="list-style-type: none"> ■ EPVAB3.3.2. Coñece e planifica as fases de realización da imaxe corporativa dunha empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Coñece e planifica as fases de realización da imaxe corporativa dunha empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CSIEE ■ CCEC 				
		<ul style="list-style-type: none"> ■ EPVAB3.3.3. Realiza composicións creativas e funcionais adaptándoas ás áreas do deseño, valorando o traballo organizado e secuenciado na realización de calquera proxecto, así como a exactitude, a orde e a limpeza nas representacións gráficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Realiza composicións creativas e funcionais 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CSIEE ■ CCEC 				
		<ul style="list-style-type: none"> ■ EPVAB3.3.4. Utiliza as novas tecnoloxías da información e da comunicación para levar a cabo os seus propios proxectos artísticos de deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Utiliza as novas tecnoloxías da información e da comunicación para levar a cabo os seus propios proxectos artísticos de deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CSIEE ■ CCEC 				
		<ul style="list-style-type: none"> ■ EPVAB3.3.5. Planifica os pasos na realización de proxectos artísticos e respecta o realizado por compañeiros e compañeiras. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Planifica os pasos na realización de proxectos artísticos 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CSIEE ■ CCEC 				
Bloque 4. Linguaxe audiovisual e multimedia								
<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.1. Tipos de planos cinematográficos. Análise dos factores expresivos e a súa simboloxía. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.1. Identificar os elementos que forman a estrutura narrativa e expresiva básica da linguaxe audiovisual e multimedia, e describir 	<ul style="list-style-type: none"> ■ EPVAB4.1.1. Analiza os tipos de plano que aparecen en películas cinematográficas, valorando os seus factores expresivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Analiza os tipos de plano que aparecen en películas cinematográficas, 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CSIEE ■ CCEC 	<p>EXERCICIO 18: análise Películas</p> <p>TEORÍA</p>		<p>1/2 S</p>	

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO								
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMPETENCIAS CLAVE	ACTIVIDADES	TEMPORALIZACIÓN		
						T1	T2	T3
<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.2. Realización dun storyboard. 	correctamente os pasos necesarios para a produción dunha mensaxe audiovisual, e valorando o labor de equipo.	<ul style="list-style-type: none"> ■ EPVAB4.1.2. Realiza un storyboard a modo de guión para a secuencia dunha película. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Realiza un storyboard 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CSIEE 	EXERCICIO 19: Storyboard			
<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.3. Estudo de planos, angulacións e movementos de cámara no cine. ■ B4.4. Criterios estéticos na elaboración de fotografías. ■ B4.5. Finalidade expresiva das imaxes fotoxornalísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.2. Recoñecer os elementos que integran as linguaxes audiovisuais e as súas finalidades 	<ul style="list-style-type: none"> ■ EPVAB4.2.1. Ve películas cinematográficas nas que identifica e analiza os planos, as angulacións e os movementos de cámara. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ve películas cinematográficas 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CSIEE ■ CCEC 	EXERCICIO 18: análise Películas		3 S	
		<ul style="list-style-type: none"> ■ EPVAB4.2.2. Analiza e realiza fotografías, tendo en conta criterios estéticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Analiza e realiza fotografías, tendo en conta criterios estéticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CSIEE ■ CCEC 	EXERCICIO 20: Fotografía creacion		3 S	
		<ul style="list-style-type: none"> ■ EPVAB4.2.3. Compila imaxes de prensa e analiza as súas finalidades. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Compila imaxes de prensa e analiza as súas finalidades. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CSIEE ■ CCEC 	EXERCICIO 21: Fotografía análise		3 S	
<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.6. Creación dixital de imaxes. ■ B4.7. Deseño dun proxecto publicitario. ■ B4.8. Desenvolvemento dun proxecto persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.3. Realizar composicións creativas a partir de códigos utilizados en cada linguaxe audiovisual, amosando interese polos avances tecnolóxicos vinculados a estas linguaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ EPVAB4.3.1. Elabora imaxes dixitais utilizando programas de debuxo por computador. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Elabora imaxes dixitais utilizando programas de debuxo por computador. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CSIEE ■ CCEC 	EXERCICIO 23: Crear imaxes dixitais			4 S
		<ul style="list-style-type: none"> ■ EPVAB4.3.2. Proxecta un deseño publicitario utilizando os elementos da linguaxe gráfico-plástica. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Proxecta un deseño publicitario 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CSIEE ■ CCEC 	EXERCICIO 13- Cartel.			
		<ul style="list-style-type: none"> ■ EPVAB4.3.3. Realiza un proxecto persoal seguindo o esquema do proceso de creación. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Realiza un proxecto persoal seguindo o esquema do proceso de creación. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CAA ■ CD ■ CSIEE 				

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO								
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	MÍNIMOS ESIXIBLES	COMPETENCIAS CLAVE	ACTIVIDADES	TEMPORALIZACIÓN		
						T1	T2	T3
				<ul style="list-style-type: none"> ■ CCEC 				
<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.9. Análise crítica da linguaxe publicitaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.4. Amosar unha actitude crítica ante as necesidades de consumo creadas pola publicidade, rexeitando os elementos desta que supoñan discriminación sexual, social ou racial. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ EPVAB4.4.1. Analiza elementos publicitarios cunha actitude crítica desde o coñecemento dos elementos que os compoñen. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Analiza elementos publicitarios 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CSIEE ■ CCEC 	EXERCICIO 22 Anuncios			2 S

. TEMPORALIZACIÓN DAS UNIDADES DIDÁCTICAS EN 4º E.S.O.

A temporalización deste curso sempre é variable segundo as necesidades que van xurdindo. Organizarase en función dos intereses do alumnado e do cumprimento dos contidos do currículo. É por iso que a programación que se propón pode sufrir modificacións ao longo do curso.

A orde a seguir nos temas é a que se considera mais adecuada para a adquisición das destrezas básicas necesarias en cada momento, e tamén terá en conta o tempo necesario para os proxectos en relación coas actividades coas que se vaian a relacionar. Polo tanto a orde en principio será a que segue:

1ª Avaliación: BLOQUE 1 e 2

2ª Avaliación: BLOQUE 2 e 4

3ª Avaliación: BLOQUE 4 e 3

En cada bloque traballaranse os diferentes contidos empregando diferentes recursos, mais incidindo no traballo persoal tanto na aula como na casa.

. ORGANIZACIÓN DO TEMPO

O alumnado ten que ir entrando na aula de xeito ordenado, pasarase lista de asistencia. Despois, comeza a clase propiamente dita: informando do que se vai facer ese día. Na maior parte das ocasións, as tarefas para casa serán aquelas que non deu tempo a rematalas na clase ou ben aquelas que pola súas necesidades non se poden realizar na mesma.

Tódolos días comézase a recoller a aula cinco minutos antes de soar o timbre. O grupo debe deixar limpas as mesas, o chan, e o material empregado nesa sesión recollido.

. ORGANIZACIÓN DO ESPACIO

O espazo empregado será a aula de EPVAV, aínda que se procurará, na medida do posible realizar actividades no exterior.

Na parede do corredor atópanse os catro lavabos e a estantería onde se garda todo o material que se emprega na aula, e mesmo os libros do departamento e os traballos feitos polo alumnado.

Na parede das ventás déixanse as repisas para colocar os traballos que precisan proceso de secado, ou ben se colgan nos cables colocados a tal efecto. Nas caixas das persianas colócanse tamén traballos realizados polo alumnado durante este ou outros cursos. Nos panos macizos temos uns estantes onde se expoñen libros sobre arte e plástica, para invitar ao alumnado a que se interese por eles.

Na parede do encerado temos un encerado branco e un canón proxector, a mesa da persoa docente, ademais dun moble con estantes onde se garda o material que emprega a docente para preparar e dar as clases.

4.3. CONTIDOS MÍNIMOS PARA SUPERAR A MATERIA

Os contidos mínimos necesarios para a superación da materia é ter feitos e aprobados, polo menos o 70% dos traballos propostos.

. OBXECTIVOS MÍNIMOS DO CURSO 4º

- Analizar as imaxes segundo os elementos básicos que as constitúen.
- Utilizar os elementos configurativos de liña, cor e textura adecuándoos á forma.
- Representar unha forma tridimensional a través das súas vistas fundamentais.
- Representar a sensación espacial dun plano, utilizando como recurso distintos tipos de perspectiva.
- Utilizar correctamente o material técnico no trazado do debuxo analítico.
- Recoñecer distintos tipos de soportes e técnicas de expresión gráfico-plásticas.
- Utilizar correctamente as técnicas gráficas segundo diversas intencións comunicativas.
- Valorar o proceso de creación nas artes visuais, analizando obras de distintas épocas e estilos.
- Manexar e recoñecer as diferentes creacións multimedia empregando medios informáticos.
- Valorar o esforzo que supón a realización dun traballo plástico e deterse na súa planificación.

4.4. METODOLOXÍA

. ESTRATEXIAS METODOLÓXICAS

No curso de 4º ESO a materia é optativa. Isto fai que o alumnado que a colle teña diferentes intereses e motivos. Unha das principais estratexias é poñer en común os intereses de todos, e segundo iso, e sen deixar de lado o currículo da materia, intentar centrar os esforzos nas áreas que o alumando teña mais interese. En ocasións, propóñense diferentes actividades segundo o interese do alumnado.

Outra estratexia metodolóxica é a de focalizar o esforzo no traballo persoal e no análise dos motivos porqué fan as cousas. As explicacións teóricas son poucas, e o tempo na aula é un tempo de compartir os traballos e as dúbidas.

Deixase ao alumnado a responsabilidade sobre o seu traballo. Aínda que se poden poñer positivos ou negativos polo comportamento, é moi raro que se faga uso deles, pois é cousa do alumnado traballar e levar o que fai á clase para que sexa comentado.

Pasadas as datas de entrega, non se recolle nada.

Os traballos que non se corruxiron na aula, serán penalizados nas entregas, porque a persoa docente ten que coñecer o que o alumnado está a facer.

. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Os materiais e recursos do alumnado e presentes na Aula, son os mesmos que na programación de 1º ESO. Para cada proxecto temático o alumnado deberá levar a aula o material necesario, que xa tiveron que mercar nos cursos de 1º e 3º. No caso de haber materiais novos: parte os subministrará o departamento, ou ben os mercará o alumnado.

Este curso a materia de 4º participa no proxecto Edixgal, polo que o alumnado terá un portátil de uso persoal, e poderemos empregar o libro dixital. Este libro empregárase como apoio das explicacións da docente, e servirá sobre todo para que o alumnado que queira afondar nos contidos, o poda facer, seguindo as indicacións do Departamento.

4.5. AVALIACIÓN INICIAL

Aínda que neste nivel xa se coñece ao alumnado e as súas dificultades e carencias, a proba que se vai realizar consistirá en propoñer, antes de cada Bloque Temático, unha actividade de repaso, na que se van a evidenciar o que recordan do pasado curso e as dificultades que teñen nese Bloque específico.

4.6. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

- Os traballos íranse avaliando a medida que se vaian entregando. Unha vez pasada a data de entrega, aproximadamente en dúas semanas, a persoa docente os corruxirá e devolverá ao alumnado. Cada traballo puntuarase sobre 10 e ao final da avaliación farase a nota media de todos os traballos feitos. Aqueles que estean sen facer ou sen entregar puntuarán cero. Pasada a data de entrega non se recolle ningún traballo.
- O comportamento valorarase da seguinte maneira: á nota obtida na avaliación se lle restan os negativos e súmanse os positivos. Obter negativos será por motivos coma falar durante as explicacións da persoa docente ou as intervencións doutros compañeiros ou compañeiras, non traer o material para o traballo ou non coidar o material da aula, molestar aos compañeiros e compañeiras, etc. Os positivos serán por motivos variados, coma axudar nos traballos, facer

tarefas voluntarias ou colaborar no mantemento da clase, etc. Tanto os negativos coma pos positivos valen 0,1 puntos.

. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Os instrumentos cos que se realizará a avaliación dos coñecementos e destrezas adquiridos polo alumnado serán os seguintes:

Destrezas:

- Láminas de exercicios realizadas en clase.
- Láminas de exercicios realizadas en casa.
- Exposicións feitas na aula.
- Probas escritas feitas na aula.
- Traballos plásticos feitos en grupo ou individuais.
- Gravacións e traballos similares realizados co manexo do ordenador, cámara de vídeo, cámara de fotos, feitos en grupo ou individuais.
- Obxectos creados na aula e na casa.
- Traballo nas montaxes das celebracións do centro.
- Traballos escritos sobre os temas propostos.

Comportamento

Valoraranse os seguintes aspectos: levar o material á clase, o coidado do material da aula, o traballo na aula e na casa, cumprir as datas de entrega fixadas, a relación cos compañeiros e compañeiras, a actitude fronte ao profesorado.

4.7. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

. CRITERIOS PARA DETERMINAR AS CUALIFICACIÓN TRIMESTRAIS

a) A cualificación de cada trimestre será o resultado da suma das cualificacións obtidas polo alumnado nos seguintes apartados, de acordo coa ponderación proposta en cada un deles.

Láminas, obxectos, exposicións, gravacións en ordenador, vídeos, traballos escritos, de investigación, etc, feitos na clase e na casa, individuais e en grupo.	100,00%
--	---------

Comportamento	+/- 1 punto
---------------	-------------

b) A valoración das láminas o dos obxectos feitos na casa e na aula se realizará, por norma xeral, do seguinte xeito:

- Adecuación do exercicio ao tema a traballar 80%
- Presentación da lámina ou obxecto (limpeza, datos) 20%
- Entrega dentro de prazo- non se valora cando se entrega no prazo, pero pasada unha semana da data de entrega, irase descontando na lámina 1 punto por cada día mais de retraso na entrega da mesma.

c) A valoración dos traballos escritos e de investigación feitos na casa se realizará, por norma xeral, do seguinte xeito:

- Adecuación do contido ao tema proposto (datos correctos, resumen ideas principais, aporte persoal, orixinalidade) 80%
- Presentación do traballo (limpeza, presentación, orde) 20%

d) A valoración dos traballos feitos en grupo se realizará, por norma xeral, do seguinte xeito:

- Adecuación do traballo ao proposto 60%
- Presentación do exercicio 20%
- Reparto do traballo e colaboración no grupo 20%

e) A valoración do comportamento realizarase do seguinte xeito: Cada trimestre iranse apuntando negativos en función das faltas de puntualidade, de actitude, de traer o material para o traballo diario, de coidado do material da aula, de molestar aos compañeiros e compañeiras, de impedir o funcionamento da aula, de impedir a docencia, etc. Cada un destas faltas será un negativo. Cada negativo valerá 0,10. Os negativos poderanse compensar con positivos, que o alumnado obterá por accións realizadas por decisión e proposta propia, xa sexan limpeza da aula, axuda a compañeiros e compañeiras, reposición de material estragado, etc. De igual xeito, o alumnado poderá obter positivos polo seu comportamento, por accións realizadas voluntariamente, por botar unha man aos compañeiros ou compañeiras con dificultade, por traer traballos feitos por iniciativa propia, por facer exposicións voluntarias públicas sobre os traballos de investigación individuais, etc. Os positivos valerán 0,10, e se sumarán á nota final do trimestre antes de facer o redondeo.

. CUALIFICACIÓN DAS AVALIACIÓNS TRIMESTRAIS

De conformidade co establecido na normativa vixente, as cualificacións de cada avaliación consignaránse na acta e no boletín correspondentes.

A cualificación trimestral redondearase, de ser o caso, de xeito que o decimal se asimilará ao enteiro superior se o seu valor é superior a 0,65, e ao enteiro anterior se o valor é inferior a 0,65.

Cada exercicio non entregado conta 0 puntos na media.

. PROBAS DE RECUPERACIÓN

A recuperación dunha avaliación se realizará sempre de xeito individualizado, segundo o caso particular de cada alumno ou alumna, analizando o motivo de ter suspensa a avaliación, tendo en conta o criterio seguinte:

- No caso dos exercicios non entregados, o alumnado deberá facelos todos na súa casa e entregalos na data que se lle propoña.
- No caso dos exercicios entregados e que teñan unha nota inferior a 4, o profesor fará un análise dos mais importantes, e determinará xunto co alumno ou alumna cales deses exercicios mal feitos deberá repetir e entregalos na data que se lle propoña.
- A data proposta sempre será antes da data de avaliación da seguinte avaliación. Pasada a data proposta, non haberá posibilidade de recuperación da avaliación e se fará a media final con esa nota.

Para os efectos de cálculo da cualificación final, teranse en conta a cualificación mais alta das dúas: da avaliación ou da recuperación correspondente.

A cualificación trimestral redondearase, de ser o caso, de xeito que o decimal se asimilará ao enteiro superior se o seu valor é de 0,65, e ao enteiro anterior se o valor é inferior a 0,65.

. CRITERIOS PARA DETERMINAR A CUALIFICACIÓN FINAL

a) Avaliación final ordinaria do mes de xuño

A cualificación final será a media das tres avaliacións trimestrais, ou das súas correspondentes recuperacións, de ser necesarias.

Considerarase superada a materia cando, despois de ter efectuado o redondeo establecido, se obteña unha puntuación igual ou superior a 5 puntos.

Con carácter xeral, para superar a materia requirírase a superación de polo menos dúas avaliacións (ou das súas recuperacións). Poderase superar a materia cunha avaliación suspensa se a cualificación desta é de mais de 3 puntos, e sempre que a media das tres sexa de mais de 5 puntos, despois de facer redondeo. Non se superará a materia con dúas avaliacións suspensas. De non cumprirse o anterior, considerarase a materia suspensa.

. CRITERIOS DE PROMOCIÓN

Estes criterios establecen como debe proceder o equipo avaliador cando deba decidir se un alumno ou alumna pasa ao curso seguinte ou non. Están recollidos no PEC, e veñen fixados pola normativa que desenvolve a LOE.

. CALENDARIO DE AVALIACIÓNS

As avaliacións no curso 2022-2023 se realizarán nas seguintes datas:

1ª AVALIACIÓN	20decembro
2ª AVALIACIÓN	29 marzo
3ª AVALIACIÓN	6 xuño
ORDINARIA	23 xuño

. TRABALLO NO MES DE XUÑO

Neste mes realizaranse actividades de ampliación e reforzo dos coñecementos e destrezas adquiridos ao longo do curso, que poderán mellorar a nota para a avaliación final ordinaria, pero en ningún momento minorarán a nota media das tres avaliacións.

Tamén ao longo deste período se atenderá ao alumnado que teña avaliacións suspensas, para axudalo a recuperalas e que poda acadar a superación da materia na avaliación final ordinaria.

5. MODIFICACIONES

. Mellorar a formación informática do alumnado e a súa competencia dixital:

Este curso todos os grupos participan no proxecto E-dixgal, co cal vaise mellorar a súa competencia dixital. Ademais, vanse adaptar as Aula Virtuales aos cursos Plurilingües.

. Mellorar a competencia lingüística:

O Departamento decide crear un Club de Lectura informal de Banda Deseñada, para atraer ao alumnado que lle interese esta rama da expresión artística.

. Afondar nas actividades de creatividade e pensamento diverxente e no debuxo a man.

Facer mais exercicios creativos a man

. Sacar actividades da Aula:

Este curso vanse facer mais actividades no exterior.

6. PROGRAMAS DE REFORZO DAS MATERIAS PENDENTES

. PLAN DE TRABAJO PARA A SUPERACIÓN DE MATERIAS PENDENTES

En 4º ESO hai un alumno coa materia pendente de 3ºESO

. PROGRAMAS ESPECÍFICOS PERSONALIZADOS PARA O ALUMNADO REPETIDOR

Con carácter xeral, hai tres tipos de alumnos repetidores: os que superaron a materia de Plástica pero non superaron o mínimo de materias esixidas para promocionar, os que non superaron a materia de Plástica por non chegar aos contidos mínimos, e os que abandonaron a materia.

En 4º ESO non hai ningún alumno ou alumna coa materia pendente.

7. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

. MEDIDAS METODOLÓXICAS

Salvo nos casos nos que nos atopemos con serias dificultades de comprensión e realización de traballos, a metodoloxía non variará. Nese casos particulares, estudarase a dificultade concreta e modificarase a metodoloxía naqueles apartados nos que sexa necesario.

. MEDIDAS CURRICULARES

Os contidos teóricos-prácticos da materia non se modifican, posto que estes contidos son en xeral moi básicos.

Sen embargo, nos casos de dificultade de comprensión, eliminaranse tanto do exame coma das probas prácticas aqueles elementos de maior dificultade, de tal xeito que o alumnado poda superar a materia.

O alumnado que teña serias dificultades e teña un diagnóstico, se lle poderá aplicar unha ACI.

De igual xeito ao alumnado mais avanzado se lle subministrará mais información e se lle esixirá maior dificultade nos exercicios prácticos, e se lle avaliará por iso.

Ademais, o Departamento modifica os criterios e as ferramentas de avaliación, sobre todo nos casos nos que o alumando necesita un reforzo.

. MEDIDAS ORGANIZATIVAS

O alumnado con NEAE se colocará sempre nas primeiras filas, para recibir atención directa da persoa docente.

Nas sesións de clase, a secuencia na aula vai ser sempre a seguinte: en primeiro lugar, o común a todo o alumnado. En segundo lugar, as adaptación e axudas ao alumnado con dificultade. En terceiro lugar, as adaptación e axudas ao alumnado que vai mais adiantado ou que repite a materia.

. MEDIDAS ESPECÍFICAS NA AULA DE 4º ESO

Este curso, por mor da organización das materias optativas, matriculáronse na materia de Plástica de 4º da ESO alumnado que non puido escoller outra combinación de materias, por incluír Francés, e tamén alumnado por interese persoal nela, por calquera dos contidos que se traballan e que lles pode resultar de utilidade nos seus futuros estudos.

Esto obriga ao Departamento a realizar unha adaptación da programación segundo a idiosincracia do tipo de alumnado:

Por un lado, temos alumnado con NEAE: un alumno está diagnosticado con TDHA e unha alumna que ten dificultades cognitivas. Polo tanto, en cada caso aplicarase o protocolo de atención educativa correspondente e modificaranse as ferramentas de avaliación.

Por outro lado, temos un alumno e unha alumna que necesitan certos contidos para os seus estudos posteriores, polo que se lles vai a esixir e dar mais contido que aos demais, coma se tiveran un diagnóstico de Altas capacidades, pero sempre sen perder de vista que alcancen con facilidade as competencias previstas.

Por último, temos o resto do grupo, que teñen un nivel de interese medio na materia, e que se lles esixirá un nivel medio de competencia nos diferentes Bloques temáticos.

8. ELEMENTOS TRANSVERSAIS

No Decreto 86/2015 do 25 de xuño, establécense que desde todas as materias débese traballar a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e da comunicación, o emprendemento e a educación cívica e constitucional.

Tamén se recolle que se debe fomentar que o alumnado participe en actividades que lle permitan afianzar o espírito emprendedor e a iniciativa empresarial a partir de aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo e o sentido crítico.

Todos estes aspectos están intimamente relacionados coas competencias claves, e polo tanto, o seu desenvolvemento na aula quedou suficientemente especificado no punto referido as competencias.

Ademais do anterior, hay unha mención especial no decreto a unha serie de aspectos, coma a educación e seguridade viaria e prevención dos accidentes de tráfico, a igualdade entre os homes e as mulleres, a prevención da violencia de xénero, a resolución pacífica de conflitos, a cidadanía democrática, a solidariedade, a tolerancia, a igualdade, o respecto ou a xustiza. Moitos destes aspectos se traballarán na aula buscando un clima de convivencia e respecto que fomente estes valores. Outros, coma a seguridade vial, teñen moi difícil encaixe nas nosas materias.

Sen embargo, este departamento prestará especial atención aos temas relacionados coa igualdade e a prevención da violencia de xénero, deseñando actividades específicas nas que se traballen estes temas.

9. PROGRAMACIÓN DA EDUCACIÓN EN VALORES

Dentro da aula de Plástica traballanse os valores todos os días, dentro da actitude que a persoa docente procura fomentarlle ao alumnado: actitude de respecto cara os demais, de valoración das diferencias, a actitude crítica, o coñecemento dos dereitos e obrigas coma alumnado e cidadanía... Faise fincapé na colaboración, na integración, no traballo en equipo, no respecto as normas de convivencia, no coidado do material da aula, no reciclaxe, no aforro de enerxía, etc.

Este curso prestarase especial atención á Educación na Igualdade, con diferentes actividades que valoren o esforzo e a presenza da muller en tódalas áreas da vida.

10. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LECTOR.

Coma contribución ao proxecto lector a materia de Plástica plantexa varias accións:

- Investigación sobre obras de arte e artistas, realizando biografías e outros documentos escritos.
- Creación dunha banda deseñada e lectura de cómics.
- Creación dun clube de lectura de Banda deseñada.
- Colaboración coa Biblioteca na creación de videos co grupo de alumnado que participa no Contrato Programa.

11. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC

Por un lado están as actividades que leva a cabo a persoa docente, xa sexa manexo do canón proxector, a proxección de material multimedia e audiovisual, etc, nas que as TICS as veces representan unha axuda.

Por outro lado, están as actividades que fan o alumnado

No caso da materia de Plástica, na que o obxectivo que se busca é que o alumnado aprenda e desenvolva unha serie de destrezas manuais e conceptuais, en principio resulta pouco lóxico, metodolóxicamente, propoñer a realización de moitos traballos empregando as TICs.

Sen embargo, este curso o Departamento participa en todas as materias no proxecto Edixgal, polo que o alumnado dispón de portátiles persoais para traballar con eles na clase e na casa. Isto vai axudar á mellora da súa competencia dixital, pois xa non temos dificultades para traballala na aula.

Ademais, a participación no Contrato Programa para a mellora do éxito escolar, no afondamento do manexo das ferramentas audiovisuais, contribúe a adquisición das competencias dixitais do alumnado participante.

12. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA.

O Departamento participa e apoia as actividades propostas no plan de convivencia, e pola súa parte fomenta na súa aula as seguintes actitudes:

- A convivencia e respecto entre alumnado traballarase a través dos grupos heteroxéneos.
- O respecto ao traballo dos resto do alumnado a través das exposicións dos traballos.
- O respecto ao material da aula.

13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS, EXTRAESCOLARES E CONMEMORACIÓNS.

O Departamento programa para este curso actividades que se podan realizar no exterior, e que se adaptarán segundo vaia evolucionando o curso

curso	actividade	trimestre
4º ESO	1. Excursión a Santiago de Compostela , A Coruña , Vigo ou Pontevedra, para visitar unha exposición de arte ou facer un percorrido artístico.	Por determinar
	2. Visualización de unha película ou curtametraxe de animación.	3º trimestre
	3. Taller de Action Painting a desenvolver en varias sesións, ocupando o espacio do <i>Hall</i> do edificio de administración ou o patio cuberto	2º trimestre, dos sesiones durante 3 días
	4. Participación nun concurso de deseño de cartel para conmemorar o día Internacional da Muller, 8 de Marzo.	1º / 2º trimestre, nas sesións lectivas
	5. Colaboración co Dpto. de Lingua Castelá nunha actividade sobre a Tipografía.	2º trimestre
	6. Clube de lectura de Banda deseñada	Todo o curso

7. <i>Happening</i> - Realización dunha actividade artística para conmemorar o 25 N	25 novembro
---	-------------

14. PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN

14.1. MECANISMOS DE REVISIÓN E AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN

Por unha parte revisárase o seguinte cuestionario ao final de curso para comprobar o cumprimento dos obxectivos da programación. Este cuestionario foi aprobado pola CCP en reunión celebrada a día 18 de setembro de 2018.

No que respecta aos obxectivos:	Si	Non
Chegamos a un acordo acerca dos obxectivos de cada nivel?	x	
Están secuenciados con respecto aos de niveis anteriores?	x	
Concretáronse o suficiente para poder orientar a nosa intervención educativa?	x	
Fan referencia ás capacidades coas que a nosa materia relaciónase?.	x	
No referido aos contidos:	Si	Non
Están secuenciados con respecto aos previstos nos niveis inferiores ao que nos atopamos?	x	
Se explicitan os mínimos exixibles? para este nivel?	x	
Relacionáronse de forma natural cos temas de carácter transversal	x	
Planificáronse as relacións dos contidos desta materia cos doutras materias que cursa o alumnado, para dotar de sentido global e funcionalidade ás aprendizaxes?.		x
No relativo á metodoloxía:	Si	Non
Prevíronse axudas pedagóxicas dentro das explicacións?	x	
Os materiais curriculares que serven de apoio a esta Programación foron valorados e seleccionados nos seus aspectos técnico, curricular e de educación en valores?		x

Foron adecuados os espazos previstos?	x	
Equilibrouse o uso dos distintos tipos de agrupamentos nas actividades: gran grupo, pequenos grupos, parellas e individualmente?		x
No relacionado coa avaliación	Si	Non
Hanse explicitado correctamente os criterios de avaliación e o grao mínimo en que hai que logralos?	x	
As técnicas e instrumentos de avaliación facilitaron abundante información sobre o que aprendeu cada alumno e alumna?	x	
Definíronse correctamente os criterios de cualificación e comunicáronse ao alumnado?	x	
Realizouse un adecuado seguimento do alumnado coa nosa materia pendente en niveis anteriores ao que impartimos e do alumnado que repite curso?.	x	
No que se refire á atención ao alumnado con necesidade específica de apoio educativo:	Si	Non
Coordináronse as medidas educativas que precisan coa Programación de Aula en canto a elementos organizativos (espazos, tempos, materiais, agrupamentos,?)	x	
Coordináronse as medidas educativas que precisan coa Programación de Aula e en canto a elementos curriculares (obxectivos didácticos, contidos, explicacións, actividades, procedementos de avaliación)?.	x	
Actividades complementarias e extraescolares.	Si	Non
Valoráronse positivamente as actividades comp. e extraesc. do curso anterior?	x	

16.2- INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE

Facilitaráselle ao alumnado unha enquisa a final do curso para avaliar a efectividade das diferentes actividades realizadas.

Na memoria de final de curso incluírase a seguinte enquisa proposta pola CCP:

. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO

INDICADORES	ESCALA			
	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.				
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.				
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.				

. AUTOAVALIACIÓN DA PRÁCTICA DOCENTE

INDICADORES	Escala			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrecense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				

5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
9. Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.				
10. Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar.				
11. Ofrécese ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.				
12. Análizanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.				
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.				
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de tutoría e orientación.				
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.				
16. As medidas de apoio, reforzo, etc. están claramente vinculadas aos estándares.				
17. Avaliáase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...				

15. CONCLUSIÓN

Esta programación non é un elemento estático, senón que a medida que transcorre o curso, xorden ocasións de modificación, moitas veces debido a feitos inesperados, coma unha exposición imprevista organizada por outro organismo e non prevista na programación de actividades extraescolares; ou unha charla, unha actividade no centro, un concurso, etc. Estas ocasións obrigan á modificar as actividades previstas, pero sempre se intenta manter un mínimo esixible en cada avaliación.

Tamén, chegado o caso no que as actividades propostas demostran ser ineficientes, estas cambiaranse, as veces para o vindeiro curso académico, outras veces xa no mesmo momento do curso no

que resulta evidente a ineficacia. Isto sucede as veces porque os grupos son moi diferentes, e unha actividade que funciona cun tipo de alumnado, non funciona con outro tipo.

Asinado en Rois, setembro 2022:

Beatriz García Ron

Xefa do departamento de Debuxo